

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับป็นจัน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 (7) และข้อ 14 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2515 กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับป็นจัน”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ประกาศนี้มีให้ใช้บังคับแก่

- (1) ราชการส่วนกลาง
- (2) ราชการส่วนภูมิภาค
- (3) ราชการส่วนท้องถิ่น
- (4) กิจการอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยจะได้ประกาศกำหนด

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้ และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล หมายความว่าผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล นั้น และหมายความรวมถึง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้างไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าจ้างด้วยตนเองหรือไม่ก็ตามและหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวแต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้าน

“ป็นจัน” (Cranes หรือ Derricks) หมายความว่า เครื่องจักรกลที่ใช้ยกสิ่งของขึ้นลงตามแนวดิ่งและเคลื่อนย้ายสิ่งของเหล่านั้นในลักษณะแขวนลอยไปตามแนวราบ

“ป็นจันชนิดอยู่กับที่” หมายความว่า ป็นจันที่ประกอบด้วยอุปกรณ์ควบคุมและเครื่องต้นกำลังอยู่ในตัวซึ่งติดตั้งอยู่บนหอสูง ขาตั้ง หรือบนล้อเลื่อน

“ป็นจันชนิดเคลื่อนที่” หมายความว่า ป็นจันที่ประกอบด้วยอุปกรณ์ควบคุมและเครื่องต้นกำลังอยู่ในตัวซึ่งติดตั้งอยู่บนยานที่ขับเคลื่อนในตัวเอง

“ลวดวิ่ง” หมายความว่า เชือกลวดเหล็กกล้าที่เคลื่อนที่ในขณะป็นจันทำงาน

“ลวดโยงยึด” หมายความว่า เชือกลวดเหล็กกล้าที่ยึดส่วนใดส่วนหนึ่งของป็นจันให้มั่นคง

“ผู้บังคับป็นจัน” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่บังคับการทำงานของป็นจัน

“วิศวกร” หมายความว่า วิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม

“ส่วนความปลอดภัย” หมายความว่า อัตราส่วนระหว่างแรงดึงที่เชือกลวดเหล็กกล้ารับได้สูงสุดต่อแรงดึงที่เชือกลวดเหล็กกล้ารับอยู่จริง

หมวด 1

ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ 5 ให้นายจ้างที่ใชंप็นจันปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะของป็นจัน และคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิตป็นจันกำหนดไว้

ในการประกอบ การทดสอบ การซ่อมบำรุง และการตรวจสอบป็นจันให้นายจ้างปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานตามวรรคหนึ่งด้วย

ในกรณีที่มีอุปกรณ์อื่นใช้กับป็นจัน ห้ามมิให้นายจ้างใช้อุปกรณ์นั้นเกินหรือไม่ถูกต้องตามรายละเอียดคุณลักษณะตามวรรคหนึ่ง

ถ้าไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะหรือคู่มือการใช้งาน หรือผู้ผลิตป็นจันมิได้กำหนดไว้ให้นายจ้างปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะที่วิศวกรได้กำหนดขึ้นเป็นหนังสือ

ข้อ 6 ให้นายจ้างติดป้ายบอกพิกัดน้ำหนักยกไว้ที่ป็นจัน ปิดคำเตือนให้ระวังอันตรายและติดตั้งสัญญาณเตือนอันตรายให้ผู้บังคับป็นจันเห็นได้ชัดเจน

ข้อ 7 ในการทำงานเกี่ยวกับป็นจันให้นายจ้างจัดให้มีการให้สัญญาณการใช้ป็นจันที่เข้าใจในระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่ใช้สัญญาณตามวรรคหนึ่งเป็นการใช้สัญญาณมือ ให้นายจ้างจัดให้มีรูปภาพหรือคู่มือการใช้สัญญาณมือตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้ติดไว้ที่ป็นจันและบริเวณที่ทำงาน

ข้อ 8 ให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของป็นจันทุก ๆ สามเดือน ตามแบบที่กรมแรงงานกำหนด

ให้นายจ้างบันทึกเวลาที่ตรวจสอบและผลการตรวจสอบ โดยมีวิศวกรเป็นผู้รับรองไว้เป็นหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ในระหว่างเวลาทำงาน

ข้อ 9 ในการทำงานเกี่ยวกับป็นจัน ห้ามมิให้นายจ้างใช้เชือกลวดเหล็กที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) ลวดวริงที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียว ขาดตั้งแต่สามเส้นขึ้นไปในเกลียวเดียวกัน หรือขาดตั้งแต่หกเส้นขึ้นไปในหลายเกลียวรวมกัน

(2) ลวดโยงยึดที่มีเส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาดตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป

(3) ลวดเส้นนอกสึกไปหนึ่งในสามของเส้นผ่าศูนย์กลาง

(4) ลวดวริงหรือลวดโยงยึดที่ขมวด ถูบดกระแทก แตกเกลียวหรือชำรุด ซึ่งเป็นเหตุให้การรับน้ำหนักของเชือกลวดเหล็กกล้าเสียไป

(5) เส้นผ่าศูนย์กลาง มีขนาดเล็กลงเกินร้อยละห้าของเส้นผ่าศูนย์กลางเดิม

(6) ถูกความร้อนทำลายหรือเป็นสนิมมากจนเห็นได้ชัดเจน

ข้อ 10 ห้ามมิให้นายจ้างใช้รอก ในการทำงานเกี่ยวกับป็นจันที่มีอัตราส่วนระหว่างเส้นผ่านศูนย์กลางของรอกหรือล้อใด ๆ กับเส้นผ่านศูนย์กลางของเชือกกลวดเหล็กกล้าที่พันอยู่น้อยกว่ามาตรฐานที่กำหนดดังต่อไปนี้

18 ต่อ 1 สำหรับรอกปลายแขนป็นจัน

16 ต่อ 1 สำหรับรอกของตะขอ

15 ต่อ 1 สำหรับรอกหลังแขนป็นจัน

ข้อ 11 ในขณะทำงาน ให้นายจ้างจัดให้มีการควบคุมให้มีเชือกกลวดเหล็กกล้าเหลืออยู่ในที่ม้วนเชือกกลวดไม่น้อยกว่าสองรอบ

เชือกกลวดเหล็กกล้าที่ใช้ ต้องมีส่วนความปลอดภัยดังนี้

(1) เชือกกลวดเหล็กกล้าที่เป็นลวดวิ่ง ไม่น้อยกว่า 6

(2) เชือกกลวดเหล็กกล้าที่เป็นลวดโยงยึด ไม่น้อยกว่า 3.5

ข้อ 12 ให้นายจ้างจัดให้มีสิ่งครอบปิดส่วนที่หมุนรอบตัวเอง หรือส่วนที่เคลื่อนไหวได้ของเครื่องจักรเพื่อให้ลูกจ้างทำงานด้วยความปลอดภัย

ข้อ 13 ให้นายจ้างจัดทำเครื่องหมายแสดงเขตอันตรายหรือเครื่องกั้นเขตอันตรายในรัศมีส่วนรอบของป็นจันที่หมุนกวาดระหว่างทำงานเพื่อเตือนลูกจ้างให้ระวังอันตรายอันอาจเกิดขึ้นในรัศมีของส่วนที่หมุนได้

ข้อ 14 ป็นจันที่มีความสูงเกินสามเมตร ให้นายจ้างจัดให้มีบันไดพร้อมราวจับและโครงโลหะกันตกให้แก่ลูกจ้างที่ทำงาน

ข้อ 15 ให้นายจ้างจัดทำพื้นและทางเดินบนป็นจันชนิดกันลื่น

ข้อ 16 ให้นายจ้างติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดที่เหมาะสมและใช้การได้ที่ห้องบังคับป็นจัน

ข้อ 17 ให้นายจ้างจัดให้มีสิ่งครอบปิดหรือฉนวนหุ้มท่อไอเสียของป็นจันเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากความร้อนของท่อไอเสีย

ข้อ 18 ป็นจันที่ใช้เครื่องยนต์ นายจ้างต้องจัดให้มีถังเก็บเชื้อเพลิงและท่อส่งเชื้อเพลิงติดตั้งอยู่ในลักษณะที่จะไม่เกิดอันตรายเมื่อเชื้อเพลิงหก ล้น หรือรั่วออกมา

ข้อ 19 ให้นายจ้างเก็บและเคลื่อนย้ายเชื้อเพลิงที่ใช้กับป็นจันด้วยความระมัดระวัง มิให้เกิดอันตรายได้

ข้อ 20 เมื่อมีการใช้ป็นจันใกล้สายไฟฟ้า ให้นายจ้างปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ถ้าสายไฟฟ้ามีแรงดันไฟฟ้าไม่เกินห้าสิบกิโลโวลท์ ให้ระยะห่างระหว่างสายไฟฟ้านั้นกับส่วนหนึ่งส่วนใดของป็นจัน หรือกับส่วนหนึ่งส่วนใดของวัสดุที่ป็นจันกำลังยกอยู่ต้องไม่น้อยกว่าสามเมตร

(2) ถ้าสายไฟฟ้ามีแรงดันไฟฟ้าเกินห้าสิบกิโลโวลท์ ให้ระยะห่างระหว่างสายไฟฟ้านั้นกับส่วนหนึ่งส่วนใดของป็นจัน หรือกับส่วนหนึ่งส่วนใดของวัสดุที่ป็นจันกำลังยกอยู่เพิ่มขึ้นจากระยะห่างตาม (1) อีกหนึ่งเซ็นติเมตรสำหรับแรงดันไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นหนึ่งกิโลโวลท์

(3) ในกรณีที่ป็นจันเคลื่อนที่โดยไมยกวัสดุและไม่ลดแขนป็นจันลง ให้ระยะห่างระหว่างส่วนหนึ่งส่วนใดของป็นจันกับสายไฟฟ้าเป็น ดังนี้

(ก) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าไม่เกินห้าสิบกิโลโวลท์ไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรยี่สิบห้าเซนติเมตร

(ข) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกินห้าสิบกิโลโวลท์แต่ไม่เกินสามร้อยสี่สิบกิโลโวลท์ไม่น้อยกว่าสามเมตร

(ค) สำหรับสายไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าเกินสามร้อยสี่สิบกิโลโวลท์ แต่ไม่เกินเจ็ดร้อยห้าสิบกิโลโวลท์ ไม่น้อยกว่าห้าเมตร

ข้อ 21 ถ้าป็นจันหรือวัสดุที่จะยกตั้งอยู่ใกล้เสาส่งคลื่นโทรคมนาคมก่อนใช้ป็นจันให้นายจ้างจัดให้มีการตรวจตัวป็นจันและวัสดุนั้นว่าเกิดประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำหรือไม่ ถ้าพบว่ามีประจุไฟฟ้าเหนี่ยวนำที่ตัวป็นจันและวัสดุที่จะยกให้นายจ้างต่อสายตัวนำกับป็นจันและวัสดุนั้นให้ประจุไฟฟ้าไหลลงดิน ตลอดเวลาที่มีการใช้ป็นจันทำงานใกล้เสาส่งคลื่นโทรคมนาคม

ข้อ 22 ถ้ามีสารไวไฟอยู่ในบริเวณที่ใช้ป็นจันให้นายจ้างนำสารไวไฟออกจากบริเวณที่ใช้ป็นจันก่อนปฏิบัติงาน

ข้อ 23 ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับป็นจันที่ชำรุดเสียหายหรืออยู่ในสภาพที่ไม่ปลอดภัย

ข้อ 24 ถ้ามีการทำงานเกี่ยวกับป็นจันในเวลากลางคืนให้นายจ้างจัดให้มีแสงสว่างทั่วบริเวณตลอดเวลาที่ลูกจ้างทำงาน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับภาวะแวดล้อม

ข้อ 25 ห้ามมิให้นายจ้างหรือลูกจ้างดัดแปลงหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของป็นจัน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการเช่นนั้น อันอาจทำให้ลูกจ้างที่ทำงานเกี่ยวกับป็นจันมีความปลอดภัยน้อยลง

หมวด 2

ป็นจันชนิดอยู่กับที่

ข้อ 26 ให้นายจ้างติดตั้งป็นจันบนฐานที่มั่นคงโดยมีวิศวกรเป็นผู้รับรอง และให้ส่วนที่เคลื่อนที่หรือหมุนได้ของป็นจันอยู่ห่างจากสิ่งก่อสร้างหรือวัตถุอื่นไม่น้อยกว่าห้าสิบเซนติเมตร

ข้อ 27 ป็นจันเคลื่อนที่บนรางหรือป็นจันที่มีรางล้อเลื่อนที่อยู่บนแขนป็นจัน ให้นายจ้างจัดให้มีสวิตช์ให้หยุดป็นจันได้โดยอัตโนมัติ และให้มีกันชนหรือกันกระแทกที่ปลายทั้งสองข้างของรางด้วย

ข้อ 28 ในขณะที่ป็นจันเคลื่อนที่ ให้นายจ้างจัดให้มีสัญญาณเสียงและแสงวับวาบเตือนให้ลูกจ้างทราบ

ข้อ 29 ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องกวาดสิ่งของหน้าล้อทั้งสองข้างของป็นจัน

ข้อ 30 ถ้าลูกจ้างปฏิบัติงานบนแขนป็นจัน ให้นายจ้างจัดให้มีราวกันตกไว้ ณ บริเวณที่ปฏิบัติงานและจัดให้ลูกจ้างสวมใส่เข็มขัดนิรภัยและสายชูชีพตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน

หมวด 3
ป็นจันชนิดเคลื่อนที่

ข้อ 31 ให้นายจ้างที่ใช้ป็นจันจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันแขนต่อไม่ให้ยู่ห่างจากแนวเส้นตรงของแขนป็นจันน้อยกว่าห้าองศา

ข้อ 32 ให้นายจ้างที่นำป็นจันชนิดเคลื่อนที่ไปติดตั้งอย่างชั่วคราวอยู่บนเรือ แพ หรือพาหนะลอยน้ำ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ยึดป็นจันไว้กับเรือ แพ หรือพาหนะลอยน้ำให้มั่นคงโดยมีวิศวกรเป็นผู้รับรอง
- (2) เปลี่ยนป้ายบอกพิกัดน้ำหนักยกของป็นจันให้ตรงตามความสามารถในการยกสิ่งของได้โดยปลอดภัยโดยน้ำหนักของป็นจันรวมกับพิกัดน้ำหนักยกจะต้องไม่เกินระวางบรรทุกเต็มที่ของเรือ แพ หรือพาหนะลอยน้ำนั้น

หมวด 4
เบ็ดเตล็ด

ข้อ 33 ให้นายจ้างจัดให้มีและให้ลูกจ้างใช้หมวกแข็ง ถุงมือ รองเท้าห้วโลหะ หรืออุปกรณ์ความปลอดภัยอื่น ๆ ตามลักษณะและสภาพของงานตลอดเวลาที่ทำงานเกี่ยวกับป็นจัน

ให้นายจ้างจัดอบรมลูกจ้างให้รู้จักวิธีใช้ วิธีทำความสะอาดและวิธีบำรุงรักษาอุปกรณ์ความปลอดภัยตลอดจนข้อจำกัดของอุปกรณ์เหล่านั้น

ข้อ 34 ให้นายจ้างออกข้อบังคับการทำงานเกี่ยวกับป็นจันกำหนดรายละเอียดในการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัยไว้

ข้อ 35 ให้นายจ้างจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับป็นจันเป็นภาษาไทย ให้ลูกจ้างศึกษาและปฏิบัติตามโดยถูกต้อง

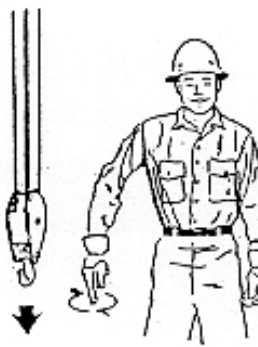

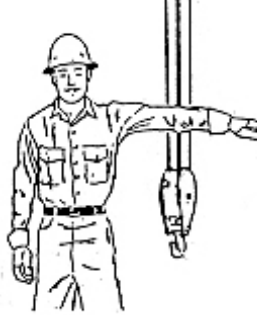

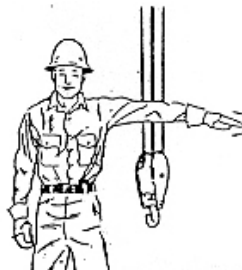
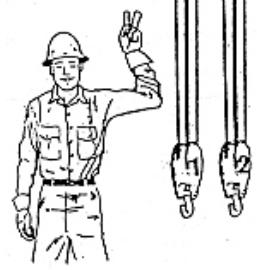

ข้อ 36 ให้นายจ้างจัดให้มีผู้ควบคุมทำหน้าที่ควบคุมการใช้ป็นจันให้เป็นไปโดยถูกต้องและปลอดภัย

ข้อ 37 ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายตามประกาศนี้

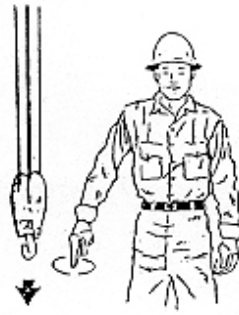

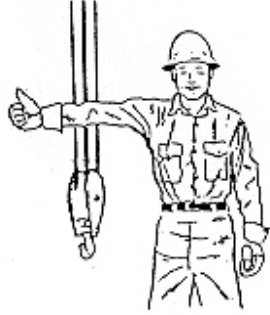
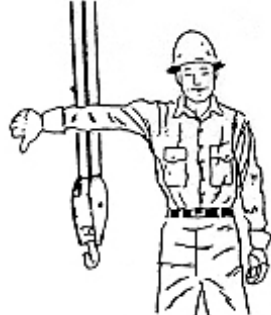
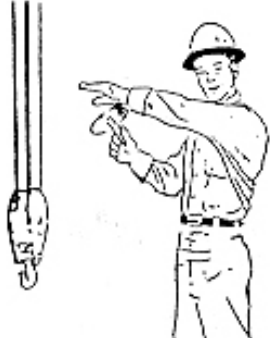

ประกาศ ณ วันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2530

พลเอก ประจวบ สุนทรางกูร
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

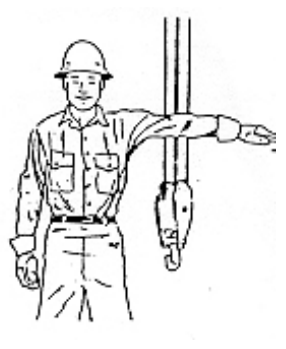
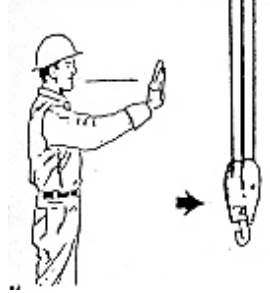

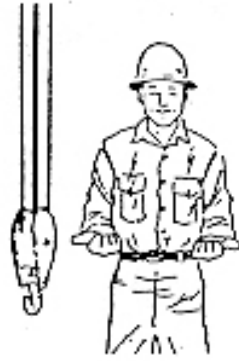
การให้สัญญาณมือสำหรับปั้นจั่นชนิดอยู่กับที่

 <p>สัญญาณให้ยกของขึ้นได้ ให้งอศอกขึ้นได้ฉาก ใช้นิ้วชี้ขึ้น แล้วหมุนเป็นวงกลม</p>	 <p>สัญญาณให้ลดของที่ยกลง กางแขนออกเล็กน้อย ใช้นิ้วชี้ลง แล้วหมุนเป็นวงกลม</p>	 <p>สัญญาณให้ลูกรอกเคลื่อนที่ กำมือขวา หายขึ้นในระดับไหล่ นิ้วหัวแม่มือชี้ออกในทิศทางที่ต้องการให้ลูกรอกเคลื่อนที่ไปโดยโยกมือเคลื่อนที่ในทางแนวนอน</p>
 <p>สัญญาณให้หยุดยกของ เหยียดมือซ้ายออกข้างลำตัวระดับไหล่ ฝ่ามือคว่ำลงโดยเหยียดแขนนิ่งอยู่ในท่านี</p>	 <p>สัญญาณให้สะพานปั้นจั่นเคลื่อนที่ เหยียดฝ่ามือขวาตรงออกไปข้างหน้าในระดับไหล่ ฝ่ามือตั้งตรงทำท่าผลึกในทิศทางที่ต้องการให้สะพานเคลื่อนที่ไป</p>	 <p>สัญญาณหยุดยกของลูกฉิ่ง เหยียดแขนซ้ายออกไปอยู่ในระดับไหล่ ฝ่ามือคว่ำลง แล้วเหวี่ยงไป-มา ในแนวระดับไหล่อย่างรวดเร็ว</p>
 <p>สัญญาณการใช้ลูกรอกคู่ ชูมือซ้ายระดับหรือเหนือศีรษะงอข้อศอกเป็นมุมฉาก (90 องศา) ชูนิ้วชี้ขึ้นเพียงนิ้วเดียว หมายถึงให้ใช้ลูกรอกหมายเลข 1 (หมายเลขที่เขียนบนลูกรอก) ชูนิ้วชี้ขึ้นพร้อมกันทั้งสองนิ้ว หมายถึง ให้ใช้ลูกรอกหมายเลข 2 สัญญาณต่าง ๆ ให้ทำเช่นเดียวกัน(เช่นยกขึ้นหรือลดลง)</p>	 <p>สัญญาณให้ยกของขึ้นช้า ๆ ยกแขนคว่ำฝ่ามือให้ไต่ระดับคาง แล้วใช้นิ้วชี้ของมืออีกข้างหนึ่งชี้ตรงกลางฝ่ามือแล้วหมุนช้า ๆ</p>	 <p>สัญญาณเลิกใช้ปั้นจั่น ให้ผู้บังคับปั้นจั่น เหยียดแขนทั้งสองออกไปทางข้างลำตัว โดยหางฝ่ามือทั้งสองข้าง</p>

การให้สัญญาณมือสำหรับปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่

 <p>สัญญาณให้ยกของขึ้นลงได้ ให้ห้องข้อตอกขึ้นให้ได้ฉาก ใช้นิ้วชี้ ชีขึ้น แล้วหมุนเป็นวงกลม</p>	 <p>สัญญาณให้ลดของที่ยกลง กางแขนออกเล็กน้อย ใช้นิ้วชี้ ชีลง แล้วหมุนเป็นวงกลม</p>	 <p>สัญญาณใช้รอกใหญ่หรือตะขอใหญ่ กำมือยกขึ้นเหนือศีรษะแล้วเคาะเบา ๆ บนศีรษะตนเองหลาย ๆ ครั้ง แล้วใช้สัญญาณอื่น ๆ ที่ต้องการ</p>
 <p>สัญญาณใช้ตะขอเชือกเส้นเดียว (รอกช่วย) งอข้อศอกขึ้นกำมือระดับไหล่ไปข้างหน้าเล็กน้อย แล้วใช้มืออีกข้างหนึ่งแตะที่ข้อศอก จากนั้นให้สัญญาณอื่น ๆ ที่ต้องการ</p>	 <p>สัญญาณให้ยกแขนปั้นจั่น เหยียดแขนออกสุดแขน แล้วกำมือ ยกหัวแม่มือขึ้น</p>	 <p>สัญญาณให้ลดแขนปั้นจั่นลง เหยียดแขนออกสุดแขน แล้วกำมือยกหัวแม่มือลง</p>
 <p>สัญญาณให้ยกของขึ้นช้า ๆ ยกแขนคว่ำฝ่ามือให้ได้ระดับคาง แล้วใช้นิ้วชี้ของมืออีกข้างหนึ่งชี้ตรงกลางฝ่ามือ แล้วหมุนช้า ๆ</p>	 <p>สัญญาณให้ยกแขนปั้นจั่น แล้วหย่อนของที่กำลังยกลง เหยียดแขนออกสุดแขน เหยียดฝ่ามือ ในลักษณะตั้งยกหัวแม่มือขึ้น แล้วกำนิ้วทั้งสี่ไปมา (ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ)</p>	 <p>สัญญาณลดแขนปั้นจั่นลง แล้วยกของที่กำลังยกขึ้น เหยียดแขนออกสุดแขน เหยียดฝ่ามือ ในลักษณะตั้งยกหัวแม่มือชี้ลง แล้วกำนิ้วทั้งสี่ไปมา (ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ)</p>

การให้สัญญาณมือสำหรับปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่

 <p>สัญญาณให้แขนปั้นจั่นเหวี่ยงหมุนไปตามทิศทางที่ต้องการ เหยียดแขนซ้ายหรือขวา ซี่ไปตามทิศทางที่ต้องการที่จะให้หมุนแขนปั้นจั่นไป</p>	 <p>สัญญาณให้หยุดยกของ เหยียดมือซ้ายออกข้างลำตัวระดับไหล่ ฝ่ามือคว่ำลง โดยเหยียดแขนนิ่งอยู่ในท่านี</p>	 <p>สัญญาณหยุดยกของฉุกเฉิน เหยียดแขนซ้ายออกไปอยู่ในระดับไหล่ ฝ่ามือคว่ำลง โดยเหยียดแขนนิ่งอยู่ในท่านี</p>
 <p>สัญญาณให้รถปั้นจั่นเคลื่อนที่ในทิศทางที่ต้องการ เหยียดฝ่ามือขวาตรงออกไปข้างหน้าในระดับไหล่ ฝ่ามือตั้งตรงทำท่าฝ่ามือในทิศทางที่ต้องการให้รถปั้นจั่นเคลื่อนที่ไป</p>	 <p>สัญญาณให้หยุดและยึดเชือกมัดทั้งหมด กำมือทั้งสองเข้าหากันให้อยู่ในระดับเอว</p>	 <p>เดินหน้าหรือถอยหลัง กำมือทั้งสองซ้อนกัน ยกขึ้นเสมอหน้าท้อง แล้วหมุนมือที่กำสองข้างให้ได้จังหวะกัน ถ้าจะให้รถปั้นจั่นเดินหน้าก็หมุนมือไปข้างหน้า ถ้าจะให้รถปั้นจั่นเดินถอยหลัง ก็หมุนมือถอยหลัง</p>
 <p>สัญญาณให้รถปั้นจั่น (ตีนตะขาบ) เคลื่อนที่ทางด้านข้าง (โดยยึดตีนตะขาบข้างหนึ่งไว้) ให้ยึด(ล็อก)ตีนตะขาบข้างหนึ่ง โดยกำมือขวาชูขึ้น ให้ข้อศอกงอเป็นมุมฉาก 90 องศา ให้ตีนตะขาบด้านตรงข้ามเคลื่อนที่ตามต้องการ โดยกำมืออีกข้างหนึ่งอยู่ระดับเอว แล้วหมุนเข้าหาตัวแนวตั้ง (สัญญาณนี้ใช้เฉพาะรถปั้นจั่นเคลื่อนที่ชนิดตีนตะขาบเท่านั้น)</p>	 <p>สัญญาณให้รถปั้นจั่นเลื่อนแขนปั้นจั่นออก (สำหรับรถปั้นจั่นชนิดแขนยึด-หดได้) กำมือทั้งสองข้าง หาย ยกขึ้นเสมอเอว แล้วเหยียดหัวแม่มือออกทั้งสองข้าง</p>	 <p>สัญญาณหดแขนปั้นจั่นเข้า (สำหรับรถปั้นจั่นชนิดแขนยึด-หดได้) กำมือทั้งสองข้าง คว่ำแล้วยกขึ้นเสมอเอว แล้วให้หัวแม่มือทั้งสองข้างชี้เข้าหากัน</p>

แบบตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นชนิดอยู่กับที่
(Stationary Cranes)
กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

ข้าพเจ้าอายุ.....ปี
ที่อยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
สถานที่ทำงาน.....เลขที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
...
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาเครื่องกล ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505
ประเภท.....เลขทะเบียน.....ตั้งแต่.....

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ปั้นจั่นของ.....
โดย.....เจ้าของ/ผู้จัดการ.....
ที่อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
เมื่อวันที่.....ขณะตรวจสอบปั้นจั่นใช้งานอยู่ที่.....
.....

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบปั้นจั่นและอุปกรณ์ตามรายการตรวจสอบที่ระบุไว้ในเอกสารแนบท้าย พร้อมทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ชำรุดหรือบกพร่องจนใช้งานได้ถูกต้องปลอดภัย และขอรับรองว่าปั้นจั่นเครื่องนี้ใช้งานได้อย่างปลอดภัย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่น

(ลงชื่อ).....
(.....)
วิศวกรผู้ตรวจสอบ

(ลงชื่อ).....
(.....)
เจ้าของ/ผู้จัดการ

สำหรับเจ้าหน้าที่

รายการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ปั้นจั่นชนิดอยู่กับที่

1. แบบปั้นจั่น
 - ปั้นจั่นหอสูง (Tower Crane)
 - ปั้นจั่นเหนือศีรษะ (Overhead Crane)
 - ปั้นจั่นขาสูง (Gantry Crane)
 - อื่น ๆ (ระบุ).....
2. ผู้ผลิต
 - สร้างโดย..... ประเทศ.....
 - ตามมาตรฐาน.....
 - ออกแบบให้ยกน้ำหนักได้สูงสุดที่ปลายแขนปั้นจั่น.....ตัน (ยาวสุด)
 - ออกแบบให้ยกน้ำหนักได้สั้นสุดที่ต้นแขนปั้นจั่น.....ตัน (สั้นสุด)
3. รายละเอียดคุณลักษณะ (Specification) และคู่มือการใช้งาน การประกอบ การทดสอบ การซ่อมบำรุงและการตรวจสอบ
 - มีมาพร้อมกับปั้นจั่น
 - มี โดยวิศวกรกำหนดขึ้น
 - ไม่มี
4. สภาพโครงสร้าง
 - 4.1 สภาพโครงสร้างปั้นจั่น
 - เรียบร้อย
 - แตก ชำรุด บิดเบี้ยว ต้องแก้ไข
 - 4.2 สภาพรอยเชื่อมต่อ (Joints)
 - เรียบร้อย
 - ชำรุดต้องแก้ไข
 - 4.3 สภาพของนอตและหมุดย้ำ
 - เรียบร้อย
 - ชำรุดต้องแก้ไข
5. มีการตรวจสอบปั้นจั่น
 - 5.1 หลังประกอบเสร็จ มี ไม่มี
 - 5.2 หลังซ่อมส่วนสำคัญ มี ไม่มี
 - 5.3 หลังเกิดอุบัติเหตุ มี ไม่มี

.....วิศวกรผู้ตรวจสอบ
แบบ คป.1

6. รอก กว้านและตะขอยก

6.1 เส้นผ่าศูนย์กลางรอกปลายแขนปั้นจั่น.....

6.2 เส้นผ่าศูนย์กลางรอกของตะขอยก.....

6.3 สภาพ กว้านและตะขอยก

- เรียบร้อย
 ชำรุดต้องแก้ไข

7. สภาพของสลัก ลูกปืน เพลลา เฟือง โรลเลอร์ (Rollers)

- เรียบร้อย
 ชำรุดต้องแก้ไข

8. สภาพของเบรคและคลัทช์

- เรียบร้อย
 ชำรุดต้องแก้ไข

9. สภาพของลวดวิ่ง (Running Ropes)

9.1 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง.....ส่วนความปลอดภัย (Safety Factor)
เท่ากับ.....อายุการใช้งาน.....ปี

9.2 ในหนึ่งช่วงเกลียวมีลวดขาดตั้งแต่ 3 เส้นขึ้นไปในเกลียวเดียวกัน

- มี ไม่มี

9.3 มีลวดขาดตั้งแต่ 6 เส้นขึ้นไปในหลายเกลียวรวมกัน

- มี ไม่มี

10. สภาพของลวดโยงยึด (Standing Ropes)

10.1 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง.....ส่วนความปลอดภัย.....
อายุการใช้งาน.....ปี

10.2 เส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาดตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป

- มี ไม่มี

11. ลวดวิ่ง และ/หรือ ลวดโยงยึด

11.1 เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กลงเกินร้อยละ 5 ของเส้นผ่าศูนย์กลางเดิม

- มี ไม่มี

.....วิศวกรผู้ตรวจสอบ
แบบ คป. 1

- 11.2 ลวดเส้นนอกสีกไปหนึ่งในสามของเส้นผ่าศูนย์กลาง
 มี ไม่มี
- 11.3 ขมวด ถูกกระแทก แตกเกลียวหรือชำรุดจนเป็นเหตุให้การรับน้ำหนักเสีย
 มี ไม่มี
- 11.4 ถูกความร้อนทำลายหรือเป็นสนิมมากจนเห็นได้ชัด
 มี ไม่มี
12. สภาพของน้ำมันไฮดรอลิกและท่อลม
- 12.1 มีการรั่วของน้ำมันและท่อลมหรือข้อต่อ
 มี ไม่มี
- 12.2 มีการบิดตัวอย่างผิดปกติของท่อน้ำมัน
 มี ไม่มี
- 12.3 มีน้ำมันรั่วที่บริเวณข้อต่อที่ไม่สามารถขันนอตให้หายรั่วได้
 มี ไม่มี
- 12.4 มีรอยสึกบริเวณเปลือกนอกของท่อ
 มี ไม่มี
13. สภาพการสึกหรอของกลไกระบบควบคุม
 เรียบร้อย
 ชำรุดต้องแก้ไข
14. สภาพการหล่อลื่นโดยทั่วไป
 เรียบร้อย
 บกพร่องต้องแก้ไข
15. มีครอบปิด (Guard) ส่วนที่หมุนได้ ที่อาจเป็นอันตราย
 มี ไม่มี
16. การยึดโยงปั้นจั่นและน้ำหนักถ่วง (Counterweight) ให้มั่นคง
 เรียบร้อย
 ชำรุดต้องแก้ไข
17. อุปกรณ์ไฟฟ้า
- 17.1 สภาพแผงสวิตช์ไฟฟ้า รีเลย์และอุปกรณ์อื่น
 เรียบร้อย
 ชำรุดต้องแก้ไข

17.2 สภาพมอเตอร์ไฟฟ้า

- เรียบร้อย
- ชำรุดต้องแก้ไข

18. ความตึงของสายพานตัววี

- ปกติ
- ต้องปรับ

19. การทำงานของ Limit Switches ของ

19.1 ชุดตะขอยก

- ถูกต้องเรียบร้อย
- ต้องปรับแต่งใหม่

19.2 ชุดล้อเลื่อน

- ถูกต้องเรียบร้อย
- ต้องปรับแต่งใหม่

19.3 มุมแขนปั้นจั่น (เฉพาะ Derricks)

- ถูกต้องเรียบร้อย
- ต้องปรับแต่งใหม่

19.4 การเคลื่อนที่บนรางของปั้นจั่น

- ถูกต้องเรียบร้อย
- ต้องปรับแต่งใหม่

19.5 ชุดพิกัดน้ำหนักยก

- ถูกต้องเรียบร้อย
- ต้องปรับแต่งใหม่

20. ปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่บนรางหรือมีรางล้อเลื่อนอยู่บนแขนมีกันชนหรือกันกระแทกที่ปลายทั้งสองข้างของราง

- มี
- ไม่มี

21. มีอุปกรณ์ป้องกันไม่ให้ล้อเลื่อนตกจากรางด้านข้าง

- มี
- ไม่มี

22. มีการดัดแปลงแก้ไขส่วนหนึ่งส่วนใดของปั้นจั่น

- มี
- ไม่มี

23. ปั้นจั่นที่มีความสูงเกินสามเมตร มีบันไดพร้อมราวจับและโครงโลหะกันตกให้แก่ลูกจ้างที่ทำงาน

- มี
- ไม่มี

24. มีการจัดทำพื้นและทางเดินบนปั้นจั่นเป็นชนิดกันลื่น

- มี
- ไม่มี

แบบ คป.2

แบบตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่
(Mobile Cranes)

กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย

ข้าพเจ้าอายุ.....ปี
ที่อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
สถานที่ทำงาน.....เลขที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาเครื่องกล ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505
ประเภท.....เลขทะเบียน.....ตั้งแต่.....

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ปั้นจั่นของ.....
โดย.....เจ้าของ/ผู้จัดการ.....
ที่อยู่เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
เมื่อวันที่.....ขณะตรวจสอบปั้นจั่นใช้งานอยู่ที่.....

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบปั้นจั่นและอุปกรณ์ตามรายการตรวจสอบที่ระบุไว้ในเอกสารแนบท้าย
พร้อมทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ชำรุดหรือบกพร่องจนใช้งานได้ถูกต้องปลอดภัย และขอรับรองว่าปั้นจั่นเครื่องนี้
ใช้งานได้อย่างปลอดภัย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับปั้นจั่น

(ลงชื่อ).....

(ลงชื่อ).....

(.....)

(.....)

วิศวกรผู้ตรวจสอบ

เจ้าของ/ผู้จัดการ

สำหรับเจ้าหน้าที่

รายการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของปั้นจั่นชนิดเคลื่อนที่

1. แบบปั้นจั่น
 - ไฮดรอลิก ล้อยาง
 - ล้อตีนตะขาบ
 - อื่น ๆ
2. ผู้ผลิต
 - สร้างโดย..... ประเทศ.....
 - ตามมาตรฐาน.....
 - ออกแบบให้ยกน้ำหนักได้สูงสุดที่ปลายแขนปั้นจั่น.....ตัน (ยาวสุด)
 - ออกแบบให้ยกน้ำหนักได้สั้นสุดที่ต้นแขนปั้นจั่น.....ตัน (สั้นสุด)
3. รายละเอียดคุณลักษณะ (Specification) และคู่มือการใช้งาน การประกอบ การทดสอบ การซ่อมบำรุงและการตรวจสอบ
 - มีมาพร้อมกับปั้นจั่น
 - มี โดยวิศวกรกำหนดขึ้น
 - ไม่มี
4. สภาพโครงสร้าง
 - 4.1 สภาพโครงสร้างปั้นจั่น
 - เรียบร้อย
 - แตก ชำรุด บิดเบี้ยว ต้องแก้ไข
 - 4.2 สภาพรอยเชื่อมต่อ (Joints)
 - เรียบร้อย
 - ชำรุดต้องแก้ไข
 - 4.3 สภาพของนอตและหมุดยึด
 - เรียบร้อย
 - ชำรุดต้องแก้ไข
5. มีการตรวจสอบปั้นจั่น
 - 5.1 หลังประกอบเสร็จ มี ไม่มี
 - 5.2 หลังซ่อมส่วนสำคัญ มี ไม่มี
 - 5.3 หลังเกิดอุบัติเหตุ มี ไม่มี

6. รอก กว้านและตะขอยก

6.1 เส้นผ่าศูนย์กลางรอกปลายแขนป็นจัน.....

6.2 เส้นผ่าศูนย์กลางรอกของตะขอยก.....

6.3 สภาพรอก กว้านและตะขอยก

- เรียบร้อย
 ชำรุดต้องแก้ไข

7. สภาพของสลัก ลูกป็น เพลา เฟือง โรลเลอร์ (Rollers)

- เรียบร้อย
 ชำรุดต้องแก้ไข

8. สภาพของลวดวิ่ง (Running Ropes)

8.1 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง.....ส่วนความปลอดภัย (Safety Factor)
เท่ากับ.....อายุการใช้งาน.....ปี

8.2 ในหนึ่งช่วงเกลียวมีลวดขาดตั้งแต่ 3 เส้นขึ้นไปในเกลียวเดียวกัน

- มี ไม่มี

8.3 มีลวดขาดตั้งแต่ 6 เส้นขึ้นไปในหลายเกลียวรวมกัน

- มี ไม่มี

9. สภาพของลวดโยงยัด (Standing Ropes)

9.1 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง.....ส่วนความปลอดภัย.....
อายุการใช้งาน.....ปี

9.2 เส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาดตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป

- มี ไม่มี

10. ลวดวิ่ง และ/หรือ ลวดโยงยัด

10.1 เส้นผ่าศูนย์กลางเล็กลงเกินร้อยละ 5 ของเส้นผ่าศูนย์กลางเดิม

- มี ไม่มี

10.2 ลวดเส้นนอกสึกไปหนึ่งในสามของเส้นผ่าศูนย์กลาง

- มี ไม่มี

10.3 ขมวด ถูกระแทก แตกเกลียวหรือชำรุดจนเป็นเหตุให้การรับน้ำหนักเสีย

- มี ไม่มี

10.4 ถูความร้อนทำลายหรือเป็นสนิมมากจนเห็นได้ชัด

- มี ไม่มี

.....วิศวกรผู้ตรวจสอบ
แบบ คป. 2

11. สภาพการหล่อลื่นโดยทั่วไป
 - เรียบร้อย
 - บกพร่องต้องแก้ไข
 12. มีครอบปิด (Guard) ส่วนที่หมุนได้ ที่อาจเป็นอันตราย
 - มี
 - ไม่มี
 13. มีที่ครอบหรือฉนวนหุ้มท่อไอเสียของปั้นจั่น
 - มี
 - ไม่มี
 14. ความตึงของสายพานตัววี
 - ปกติ
 - ต้องปรับ
 15. สภาพของฐานช่วยรับน้ำหนัก
 - เรียบร้อย
 - ชำรุดต้องแก้ไข
 16. มีอุปกรณ์ป้องกันแขนต่อ ให้อยู่ห่างจากแนวเส้นตรงของแขนปั้นจั่น เกิน 5 องศา
 - มี
 - ไม่มี
 17. เครื่องดับเพลิง
 - มี
 - ไม่มี
 18. มีการตัดแปลงแก้ไขส่วนหนึ่งส่วนใดของปั้นจั่นหรือไม่
 - มี
 - ไม่มี
-

กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน
(ป็นจัน)